

TVÆRPILEN

VESTEGNENS AMATØRARKÆOLOGISKE FORENING PROGRAM EFTERÅR 2023

Arkæologernes velkomsthilsen til Gravegruppen

FORMAND ANN WELLING

WEBSITE : [WWW. TVAERPILEN.DK](http://WWW.TVAERPILEN.DK)

FORMANDEN HAR ORDET

Mens jeg skriver dette, er alt ved at springe ud omkring mig, trods krig og inflation og anden dårligdom går livet og naturen sin næsten vante gang.

På generalforsamlingen stillede Erik Vinding ikke op igen. Mange tak for hans deltagelse i bestyrelsen i de seneste år. Julia Bjørneboe er nu næstformand og Knud Benkjær er ny suppleant.

Foråret 2023 var for Tværpilens vedkommende vellykket, vi havde 3 hele og et "halvt" foredrag omhandlende så forskellige emner som Sydslesvigsk arkæologi, Håndværkets betydning i yngre bronzealder, nye udgravninger i København og de ufatteligt mange fund på Bornholm. I samarbejde med DAA er der arrangeret en kør-selv-tur til Holmegårds mose, som var vældig interessant. DAA har inviteret til en tur til Moesgaard og vi har arrangeret en tur til Nationalmuseet, men de er i skrivende stund endnu ikke afholdt.

Grave- og detektorgrupperne har haft rigtig travlt. Deres beretninger står længere nede. Efteråret byder på 3 foredrag og en stor skuffelse: Folkeuniversitetet har afbrudt samarbejdet med os, de syntes ikke, at det kunne være interessant at høre om arkæologi på Fyn! Jeg tvivler på, at der vil komme flere Folkeuniversitetsforedrag i Medborgerhuset nogensinde! Foredragene kan I læse mere om i programmet.

Vi prøver på at lave en tur til en igangværende arkæologisk udgravning, men ved endnu ikke hvor og hvornår. Vi giver besked på mail, når vi ved noget mere.

Vi er i nær kontakt med Kroppedal, hvor der sker en hel masse. Hold øje med deres hjemmeside! Kroppedals Museumsforening har i den grad brug for frivillige, der kan hjælpe lidt eller meget med have, opsætning af udstillinger og meget andet! Ring til Mads Thernøe på 3025 4890!

Til slut vil jeg igen, igen opfordre jer til at møde op til foredrag og ture! Uden medlemmer er der ikke nogen Tværpil!

Ann Welling

Holmegård mose

BERETNINGER FRA GRUPPERNE

GRAVEGRUPPEN

jan-juni 2023

Tekst af Julia Bjørneboe

Samarbejde med Kroppedal Museum har udviklet sig meget positiv over det sidste års tid. Kroppedal Museum rækker aktivt ud til Tværpilen når de kan bruge hjælp til udgravninger. Der har de sidste måneder været flere udgravninger i gang samtidig, så der har været rigelig med arbejde. Vi er pt 5 medlemmer der graver. Skulle nogle flere fra foreningens medlemmer have lyst til at prøve, bedes de at kontakte Nina eller Julia. Af udstyr kræves der kun en lille murerske og en knæpude, og Kroppedal giver os adgang til skurvognen. Man kan enten være med om dagen, når arkæologerne også er til stede. Men hvis man arbejder bliver der også markeret "opgaver" til os med gule pløkke, og så kan vi grave om aftenen og i weekenderne når vi har lyst. Lige nu (juni 2023) er der graveaktivitet både sydvest for Høje Taastrup station (på DSBs logistikareal ved grønttorvets kølehaller), og ved Kildedal station. I Kildedal er fundene fra germansk jernalder. Ved Grønttorvet er de fra neolitikum. Ved Kildedal har de nye medlemmer af gravegruppen lært at anlægge profiler igennem affalds/køge-gruber. Ved Grønttorvet er der dukket spændende fund op som kæben af en formodet kronhjort og tippen af en tyndnakkede økse, poleret og hvidt fordi den er brændt.

DETEKTORGRUPPEN

jan-juni 2023

Tekst af Julia Bjørneboe

Foråret startede med en fællestur på marken ved Kjelds kartofler (nord for Roskildevej), som stadig er i landbrugsdrift. Det var kold og blæsende men de 10 deltagere var glade for at se hinanden og nyde solen. Fundene omfattede alt fra stenalder flintaflslag over sølv mønt fra 17hundredetallet til mere nutidige fund af kulturhistorisk interesse, som en kondomæske i metal og en smølf. Vi havde det sjovt med at vise vores "skatte" frem efterfølgende. Det blev ikke til flere fælles ture på foreningens marker. Til gengæld havde vi mulighed for at tage en fællestur til en aktuel udgravning af Kroppedal Museum ved Kildedal og bidrage i eftersøgning af området.

Christian den 7. 2-Skilling fra 1781
Fund: Lars Larsen

Smølfen blev fundet uden brug af detektor. Kondom æske. Fund: Anders Jespersen
Fund: Anders Elman Hansen

Flinteredskab. Anne Mette Christensen

Årtusinders historie i Lundsgård - et spændende bopladskompleks nær Odense

Foredrag ved arkæolog Michael Borre Lundø, Odense museum

Onsdag 27. september 2023 kl. 19.30, Taastrup medborgerhus, Taastrup hovedgade 71

Lundsgård har en særlig plads inden for den fynske bopladsarkæologi. Der er fundet adskillige tegn på handel og håndværk, rige gravlæggelser og spektakulære fund i områdets mange brønde og kulturlag. Alt peger på, at Lundsgårdkomplekset bør opfattes som et ganske omfattende bopladskompleks – måske som en art undercenter til den rige Gudmekonge.

Metaldetektorfund – en kilde til ny viden

Foredrag ved arkæolog Céline Vacher, Kroppedal museum

Onsdag 24. oktober 2023 kl. 19.30, Taastrup medborgerhus, Taastrup hovedgade 71

Den øgede sinteresse for at bruge en metaldetektor har gjort, at lokalmuseerne får indleveret tusindvis af metalfund gjort af privatpersoner.

Nogle af fundene er af en art, der hidtil har været ukendt i dansk og international arkæologi, da de ikke findes ved arkæologiske udgravninger.

Detektorfundene har bl.a. givet en øget viden om ellers fundfattige perioder af Danmarks fortid.

Omvendt, kommer de fleste detektorfund fra pløjelaget, hvor de er revet ud af deres oprindelige placering, og alle er de "plukket" op af jorden, hvilket kan besværliggøre identifikation og datering.

Så hvad kan vi bruge metaldetektorfund til? Og er det kun danefæ, der er interessante fund? Eller kan vi også bruge de mange andre fund, der gøres ved detektorafsøgninger til noget? Og hvilke forskningsmæssige begrænsninger er der ved et fundmateriale, der ikke er fremkommet ved professionelt dokumenterede udgravninger?

Dette vil Céline Vacher fra Kroppedal Museum forsøge at give svaret på, ved eksempler på hvordan metaldetektorfund er blevet brugt i forskning, og hvilke forbehold man må tage, når man arbejder med metaldetektorfundsmateriale.

Nedenfor ses 2 eksempler på detektorfund

Patrice, bly, forestillende ansigtsmaske

Dyrefibel (svane) i bronze.

Udgravninger i Kuppet i København

Foredrag ved arkæolog, museumsinspektør Camilla Haarby Hansen og arkæolog, museumsinspektør Niels Henrik Andreasen

Mandag 13. november 2023 kl. 19.30, Taastrup Medborgerhus, Taastrup Hovedgade 71

I forbindelse med et storstilet skybrudssikringsprojekt i Kuppet, fulgte arkæologerne fra Københavns Museum de omfattende opgravninger i det fredede fortidsminde fra 2019 til 2021. Der blev ved tracéopgravningerne påtruffet adskillige levninger fra Kuppets tidligere udformning – fundamenter fra nedrevne bygninger, brolægninger, brønde, trævandedninger og meget andet. I Kuppets østligste del blev der gravet igennem et areal, der først omkring 1720 var blevet opfyldt, og denne opfyldning var sket med store mængder affald, der rummede alt fra keramik, glas, dyrekogler og kridtpiber til metalgenstande, lædersko, tekstiler og legetøj af træ. Ved foredraget vil udgravningsleder Camilla Haarby Hansen fortælle om, hvordan det store arbejde med undersøgelserne blev grebet an og dernæst give eksempler på de mange afdækkede strukturer og tolkninger af disse, hvorefter arkæolog og detektorfører Niels Henrik Andreasen vil fortælle om de tusindvis af spændende fund, der fremkom i forbindelse med undersøgelserne.

TVÆRPILENS HJEMMESIDE

www.tvaerpilen.dk

BESTYRELSEN

Formand: Ann Welling, tlf: 26 13 91 47

Næstformand: Julia Bjørneboe, tlf: 93 80 80 94

Kasserer: Edith Rosenberg, tlf: 40 85 27 71

Sekretær: Bente Larsen, tlf: 28 93 94 67

Bestyrelsesmedlemmer:

Jørgen Nielsen, tlf: 22 43 62 72

Anders Jespersen, tlf: 60 76 54 81

Suppleanter:

Kirsten Rajakumar, Thomas Jeppesen, Boris Pogacar, Knud Benkjær

Revisor:

Ninna Thomsen, 31 39 29 10, **Revisorsuppleant:** Jens V. Bruun

KONTAKTPERSONER

Gravegruppen : Ninna Thomsen, 31 39 29 10 og Nina Nyberg, 60 93 77 34

Detektorgruppen: Julia Bjørneboe, 93 80 80 94

Redaktionsgruppen: Ann Welling, 26 13 91 47, Kirsten Rajakumar

Alle i bestyrelsen samt kontaktpersoner kan kontaktes på bestyrelse@tvaerpilen.dk

KONTINGENT

Kontingent for 2024 bedes indbetalt senest den 1. marts 2024

Medlemstype og pris 2024

Enkelt 250 kr. , Familie 400 kr. Studerende, 125 kr.

Betalingsform

Kontooverførsel: reg.nr. 1551 konto nr. 5684382. **Vi medsender ikke mere girokort**

Kontingent bedes af nye medlemmer indbetalt hurtigst muligt efter indmeldelse.

Og vi opfordrer alle til at indsende deres email-adresse til bestyrelsen på

bestyrelse@tvaerpilen.dk.

NYT FRATVÆRPILEN

Tværpilens nyhedsbrev udgives 4 gange om året – 1. marts, 1. maj, 1. oktober og 1. december.

Den elektroniske udgave af *Nyt fra Tværpilen* er gratis og suppleres lejlighedsvis med en "husk at". Tilmeld dig ved at maile "Nyhedsbrev" og din mailadresse til Bente Larsen: larsen.bente@gmail.com. Ønsker du *Nyt fra Tværpilen* i papirudgave, sendes det som almindeligt brev og koster 40 kr. om året. Beløbet kan eventuelt betales sammen med kontingentet. Tilmeld dig hos Bente Larsen på 28939467. Husk at meddele os eventuelle ændringer i dine post- og mailadresser. Stof til *Nyt fra Tværpilen* skal fremsendes senest en uge før udgivelsen.

TVÆRPILENS PROGRAM

Programmet udsendes 2 gange om året, i januar og juli.

Flere af medlemmerne har udtrykt ønske om, kun at modtage Tværpilens program digitalt.

Hvis du ønsker dette, så giv besked til Bente Larsen larsen.bente@gmail.com eller telefon 28 93 94 67. Hvis du fortsat ønsker at få programmet på papir med posten, skal du ikke foretage dig noget. Programmet ligger også på vores hjemmeside. www.tvaerpilen.dk.

ARKÆOLIGIFORENINGER VI SAMARBEJDER MED:

Deres programmer og aktiviteter kan ses på deres hjemmesider:

FLÆKKEN: www.flækken.dk

VÆRLØSE-GRUPPEN:

www.vaerloesehistorie.dk/arbejdsgrupperne/fureso-arkaeologigruppen

KALUNDBORG:

www.vestmuseum.dk/museumsforeningerne/kalundborg-arkaeologiforening

KROPPRDAL MUSEUM: www.kroppedal.dk

DANSKE AMATØRARKÆOLOGER: www.arkaeologi-sda.dk

Tværpilen er medlem af DAA, Danske Amatør Arkæologer, der dels arrangerer rejser og ture, og dels udgiver et glimrende blad *Fund & Fortid*, der udkommer 4 gange årligt.

Et abonnement koster 260 kr. Se DAA's hjemmeside www.arkaeologi-sda.dk